Департамент освіти і науки, молоді та спорту
Закарпатської ОВА-ОДА

ХУСТСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ ЛІЦЕЙ

EU4Skills
КРАЩІ НАВИЧКИ ДЛЯ СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ

Розробка уроків до теми «Модернізм» у змішаній формі навчання згідно вимог проєкту EU4Skills: кращі навички для сучасної України

Викладач зарубіжної літератури: Рошко Т. І.

м. Хуст - 2023 р.

Мета розробки: поглибити й закріпити учнівське розуміння ролі художньої літератури й культури в духовному розвитку людства в цілому й окремої людини, уточнити місце й значення художньої літератури в сучасному світі; систематизувати й поглибити знання учнів про етичні й естетичні цінності, втілені в творах красного письменства, що вивчалися раніше, анонсувати курс «Зарубіжна література.11 клас», ознайомити з підручником та його освітніми можливостями; розширити й поглибити знання про найпрестижніші літературні премії світу та про роль української перекладацької школи для формування досвідченого читача; сприяти закріпленню сталого інтересу до читання творів зарубіжної літератури.

Розробка уроків до теми «Модернізм» у змішаній формі навчання

<table>
<tr><td>Предмет</td><td colspan="4">Зарубіжна література</td></tr>
<tr><td>Обрана модель</td><td colspan="4">Ротаційна модель : перевернутий клас (здобувачі освіти самостійно опрацьовують новий теоретичний матеріал, а на занятті відбувається його практичне опрацювання).</td></tr>
<tr><td>Назва розділу (кількість годин)</td><td colspan="4">Модернізм (6 год).</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Теми до розділу</td><td colspan="3">Форми змішаного навчання</td><td rowspan="3">Оцінювання/цифрові застосунки</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Очна форма навчання:

види діяльності/цифрові застосунки</td><td colspan="2">Онлайн навчання</td></tr>
<tr><td>Онлайн-заняття: види діяльності/цифрові застосунки</td><td>Самостійна робота: індивідуальна/групова види діяльності/цифрові застосунки</td></tr>
<tr><td>Модерністська проза початку ХХ ст. (загальна характеристика). Світоглядні й естетичні засади модернізму, його художнє новаторство. Модерністські явища в художній прозі на початку ХХ ст. Ф. Кафка, Дж. Джойс і М. Пруст як зачинателі модернізму в європейській прозі.</td><td></td><td>1)Інформаційний плакат «Модерністська проза початку ХХ століття», 2) Словникова робота. 3) Знайомство з Кафкою. Перегляд відеопроєкту.

4) Особливості композиції, функції</td><td>Гронування “Світ Кафки”. Коло ідей (на Zoom конференції)</td><td>Підведення підсумків уроку. Рефлексія «Незавершене речення» Завершіть речення: «Мене сьогодні найбільше вразило…» Виконання інтерактивної вправи</td></tr>
</table>

Німецькомовна проза. Франц Кафка (1883 – 1924). «Перевтілення». Життя і творчий шлях Ф. Кафки. Зображення відчуження особистості в новелі «Перевтілення».		фантастики в новелі Ф. Кафки “Перевтілення” Д.з. Переглянути екранізацію твору Ф. Кафки «Перевтілення». Індивідуальне: підготуватися до рольової гри (уміти розповідати про те, що сталося в сім’ї Ґреґора Замзи, від імені самого Ґреґора, членів його родини (батька, сестри), служниці, постояльців), створити асоціативний колаж «Грегор Замза».		
Образ Грегора Замзи: проблемність, метафоричність, символічність. Розкриття у творі світового буття як абсурдного. Особливості композиції, функції фантастики. Характерні риси стилю Ф. Кафки, поєднання реалістичних і міфологічних елементів у гротескному світі.		Робота над темою уроку. Актуалізація опорних знань учнів. Афоризми Ф. Кафки. Проблемне питання. Перевтілення Грегора – трагедія? Втеча? Порятунок? Коло ідей (на Zoom конференції) Скласти ланцюжок страждань Грегора Замзи. Назвіть причини перетворення Грегора в комаху Д.з. Переглянути екранізацію твору Ф. Кафки «Перевтілення» (уміти розповідати про	Рольова гра. Робота в групах.	Підведення підсумків уроку. Рефлексія Ситуативна вправа. Узагальнююче слово вчителя. Інтерактивний прийом «обмін думками»

		те, що сталося в сім'ї Ґреґора Замзи, від імені самого Ґреґора, членів його родини (батька, сестри), служниці, остояльців), створити асоціативний колаж «Грегор Замза».		
Альбер Камю (1913-1960). Віхи життя й особливості світогляду А. Камю. Роман «Чума». Сюжет твору. Історичне підґрунтя.		Робота над темою уроку. Опрацювання матеріалу презентації Словникова робота. Знайомство з Камю. Перегляд відеопроєкту. Особливості композиції в творі А. Камю "Чума" Д.з. Переглянути екранізацію твору А. Камю «Чума». Індивідуальне: підготуватися до рольової гри.	Гронування за темою "Чума" Коло ідей (на Zoom конференції)	Підведення підсумків уроку. Рефлексія «Незавершене речення» Завершіть речення: «Мене сьогодні найбільше вразило…» Виконання інтерактивної вправи
Абсурд і трагічний стоїцизм у романі «Чума». Система образів.	Актуалізація опорних знань(бесіда : презентація) Словникова робота (межова ситуація,моральність, мораль) Проблемне питання (презентація: Який вибір роблять герої в межовій ситуації?) Робота в групах (парах)			Інтерактивна вправа «Мікрофон» Продовжте речення: З героїв роману «Чума» найбільше враження справив на мене…

	Характеристика героїв твору А. Камю «Чума» (у групах) Повідомлення про результати роботи в групах, коментар учителя Колективне складання схеми відповіді на проблемне питання Евристична бесіда (презентація: «Чому персонажі по – різному ставляться до чуми?») Домашнє завдання: Який би вибір зробили б ви, опинившись в Орані 194… року?			
Художні особливості роману «Чума», його філософський зміст. Символіка чуми.	Робота в парах. Прокоментувати поняття або вираз «Мозковий штурм». На дошці колективно складається «гронування» за темою «ЧУМА» Робота в групах. Презентація результатів роботи груп. «Карусель» Домашнє завдання. Написати твір-мініатюру			Рефлексія. Індивідуальне написання сенканів. «Незакінчене речення»

Контрольна робота. Проблема метафоричного світобачення в оповідання Ф. Кафки «Перевтілення» або «Проблема вибору людини в межовій ситуації та особистої відповідальності за цей вибір у романі «Чума». Контрольний твір.	1. Повторити вивчений матеріал 2. Переглянути відео-інструкцію «Написання твору-роздуму» 3. Написати контрольний твір на одну із запропонованих тем			

Сценарій уроку

Предмет/ зарубіжна література **Тема заняття : Модерністська проза початку XX ст. Франц Кафка. «Перевтілення». Життя і творчий шлях Ф. Кафки. Зображення відчуження особистості в новелі «Перевтілення».**	
Передумови та мета заняття	формувати компетентності: - предметні (систематизовані знання про модернізм як творчий метод та головні художні відкриття письменників-модерністів; знання про життя та творчість Ф. Кафки; читацьку активність); - ключові (уміння вчитися: навички засвоєння та критичного осмислення здобутої інформації; комунікативні: навички роботи в групі; толерантне ставлення до почуттів та думок оточуючих; - інформаційні: навички самостійного здобуття інформації та її систематизування; загальнокультурні: прагнення літературної освіти; естетичний смак; світогляд).
Завдання заняття	Систематизувати знання про модернізм, життя та творчість Ф. Кафки
Очікувані навчальні результати	Підвищити читацьку активність учнів. Покращити навички роботи в групах. Розвинути навички самостійного здобуття інформації та її систематизування.

Хід заняття

Час (45 хв)	**Діяльність**	**Посилання на застосунки**
5 хв	I. Актуалізація опорних знань учнів. II. Оголошення теми і мети уроку. Мотивація навчальної діяльності.	Дискусія: піднімаємо руки (на Zoom конференції)
8 хв	III. Робота над темою уроку. Виступи учнів. Хмара слів	Інформаційний плакат «Модерністська проза початку XX століття»,
5 хв	Словникова робота.	Словникова робота.
8 хв	Знайомство з Кафкою. Перегляд відеопроєкту.	Відеопроєкт
5 хв	Гронування “Світ кафки”	Коло ідей (на Zoom конференції)
4 хв	Особливості композиції, функції фантастики в новелі Ф. Кафки “Перевтілення”	Презентація
5 хв	Підведення підсумків уроку. Рефлексія «Незавершене речення» Завершіть речення: «Мене сьогодні найбільше вразило…» Виконання інтерактивної вправи	Інтерактивна вправа
5 хв	Д.з. Переглянути екранізацію твору Ф. Кафки «Перевтілення» (реж. В. Фокін, 2002). Індивідуальне: підготуватися до рольової гри (уміти розповідати про те, що сталося в сім’ї Ґреґора Замзи, від імені самого Ґреґора, членів його родини (батька, сестри), служниці, остояльців), створити асоціативний колаж «Грегор Замза».	Екранізація

Сценарій уроку

Предмет/ зарубіжна література **Тема заняття : Образ Грегора Замзи: проблемність, метафоричність, символічність. Розкриття у творі світового буття як абсурдного. Особливості композиції, функції фантастики. Характерні риси стилю Ф. Кафки, поєднання реалістичних і міфологічних елементів у гротескному світі.**		
Передумови та мета заняття	формувати компетентності: - предметні (навички дослідницько-аналітичної роботи з текстом; культуру зв'язного усного мовлення; мислення); - ключові (уміння вчитися: навички пізнавальної діяльності та критичного мислення); комунікативні: навички спілкування в колективі й толерантне ставлення до почуттів та думок оточуючих; - інформаційні: уміння визначати роль деталі в тексті; навички роботи з книгою; здоров'язбережні: розуміння необхідності здорового способу життя; загальнокультурні: естетичний смак та зацікавленість читанням; світогляд).	
Завдання заняття	Систематизувати знання про особливості композиції та функцій фантастики, характерні риси стилю Ф. Кафки.	
Очікувані навчальні результати	Підвищити читацьку активність учнів. Покращити навички роботи в групах. Розвинути навички самостійного здобуття інформації та її систематизування.	
Хід заняття		
Час (45 хв)	**Діяльність**	**Посилання на застосунки**
5 хв	I. Актуалізація опорних знань учнів. II. Оголошення теми і мети уроку. Мотивація навчальної діяльності.	Дискусія: піднімаємо руки (на Zoom конференції)
8 хв	III. Робота над темою уроку. Актуалізація опорних знань учнів. Афоризми Ф. Кафки.	Інформаційний плакат «Афоризми Ф. Кафки»
5 хв	Рольова гра.	Рольова гра.
8 хв	Робота в групах.	Робота в групах.
5 хв	Проблемне питання. Перевтілення Грегора – трагедія? Втеча? Порятунок?	Коло ідей (на Zoom конференції)
4 хв	Скласти ланцюжок страждань Грегора Замзи. Назвіть причини перетворення Грегора в комаху	Презентація
5 хв	Підведення підсумків уроку. Рефлексія Ситуативна вправа. Узагальнююче слово вчителя. Інтерактивний прийом «обмін думками»	Інтерактивна вправа
5 хв	Д.з. Переглянути екранізацію твору Ф. Кафки «Перевтілення» (уміти розповідати про те, що сталося в сім'ї Ґреґора Замзи, від імені самого Ґреґора, членів його родини (батька, сестри), служниці, остояльців), створити асоціативний колаж «Грегор Замза».	Екранізація

Сценарій уроку

Предмет/ зарубіжна література **Тема заняття : Альбер Камю (1913-1960). Віхи життя й особливості світогляду А. Камю. Роман «Чума». Сюжет твору. Історичне підґрунтя.**	
Передумови та мета заняття	формувати компетентності: - предметні (знання про життя та творчість А. Камю; читацьку активність); - ключові (уміння вчитися: навички засвоєння та критичного осмислення здобутої інформації; комунікативні: навички роботи в групі; толерантне ставлення до почуттів та думок оточуючих); - інформаційні: навички самостійного здобуття інформації та її систематизування; загальнокультурні: прагнення літературної освіти; естетичний смак; світогляд).
Завдання заняття	Систематизувати знання про модернізм, життя та творчість А. Камю
Очікувані навчальні результати	Підвищити читацьку активність учнів. Покращити навички роботи в групах. Розвинути навички самостійного здобуття інформації та її систематизування.

Хід заняття

Час (45 хв)	**Діяльність**	**Посилання на застосунки**
5 хв	I. Актуалізація опорних знань учнів. II. Оголошення теми і мети уроку. Мотивація навчальної діяльності.	Дискусія: піднімаємо руки (на Zoom конференції)
8 хв	III. Робота над темою уроку. Опрацювання матеріалу презентації	Презентація до теми:
5 хв	Словникова робота.	Словникова робота.
8 хв	Знайомство з Камю. Перегляд відеопроєкту.	Відеопроєкт
5 хв	Гронування за темою “Чума”	Коло ідей (на Zoom конференції)
4 хв	Особливості композиції в творі А. Камю “Чума”	Композиція
5 хв	Підведення підсумків уроку. Рефлексія «Незавершене речення» Завершіть речення: «Мене сьогодні найбільше вразило…» Виконання інтерактивної вправи	Інтерактивна вправа
5 хв	Д.з. Переглянути екранізацію твору А. Камю «Чума». Індивідуальне: підготуватися до рольової гри.	Екранізація

Тема уроку: Абсурд і трагічний стоїцизм у романі «Чума». Система образів.

Мета уроку: допомогти учням з'ясувати різні можливості морального вибору людини в межовій ситуації; розвивати навички філософського прочитання твору, характеристики героїв, мовленнєву культуру; виховувати почуття відповідальності за свій моральний вибір, прагнення до самопізнання та самовдосконалення.

Обладнання: портрет письменника, видання твору, ілюстрації до нього, таблиці, схеми, презентація.

Тип уроку: комбінований.

Хід уроку

І. Організаційний момент.

ІІ. Актуалізація опорних знань (бесіда: презентація)

ІІІ. Мотивація навчальної діяльності учнів

У ч и т е л ь. «З несправедливістю або співпрацюють, або борються»,— сказав колись А. Камю. Слова ці не втратили своєї актуальності й донині. Бо й тепер людині часто доводиться робити моральний вибір між добром і злом, чесністю та нечесністю, байдужістю й активною позицією. Про моральний вибір героїв роману А. Камю «Чума» та наше власне ставлення до цього подискутуємо на уроці.

IV. Оголошення теми й мети уроку (Формування вмінь і навичок школярів)

1. Слово вчителя

а) словникова робота (межова ситуація,моральність, мораль)

За певних умов кожна людина опиняється в ситуації вибору. Одна намагатиметься перехитрити долю, друга удаватиме, що взагалі не помічає проблем, третя почне шукати оптимальні виходи зі складної ситуації. Кожний із цих виборів буде, за філософією екзистенціалістів, свідчити про рівень самосвідомості, моральної чистоти.

А. Камю в романі «Чума» зіставляє різні типи людської психіки. Для кожного з героїв твору настає час прозріння, коли оголюється справжня цінність людського буття, коли вже не залишається жодних ілюзій. Якими ж є герої роману? Який моральний вибір вони роблять? Це ми з'ясуємо, попрацювавши в групах.

б) проблемне питання (презентація: Який вибір роблять герої в межовій ситуації?)

в) робота в групах (парах)

Характеристика героїв твору А. Камю «Чума» (у групах)

Завдання групам

<u>І група</u>. Дослідіть образ лікаря Бернара Ріє.Робочі матеріали

«На вигляд років тридцяти п'яти. Зріст середній. Плечистий. Обличчя майже квадратне. Очі темні, погляд прямий, вилиці випнуті. Ніс великий, правильної форми. Волосся темне, стрижеться дуже коротко. Рот різко окреслений, губи повні, майже завжди стиснені. Скидається чимось на

сицилійського селянина — такий самий засмаглий, із синясто-чорною щетиною і до того ж завжди ходить у темному, а втім, це йому пасує».

Син робітника, з дитинства пройшов школу злиднів, присвятив себе служінню людям. Часто бачить смерть, але не ховається, а діє: «Потрібно бути безумцем, сліпим чи негідником, щоб примиритися із чумою».

Чума мало що змінює в думках і способі життя Ріє — він як завше обходить хворих, страждає, коли помирають пацієнти. Лікар стійко й послідовно організовує лікарні, налагоджує карантин, керує санітарними дружинами.

Ріє дуже скромний, його дратують похвали на свою адресу в пресі, по радіо: «У всій цій історії мова йде не про героїзм… Мова йде про чесність… У моєму випадку вона полягає в тому, щоб займатися моїм ремеслом»; «Я не знаю, що мене чекає, що буде по всьому цьому. Зараз є хворі, і треба їх лікувати. Роздумувати вони будуть потім, і я з ними також. Але найпильніша справа — лікувати їх. Я бороню їх як умію, та й усе».

Автор звеличує щоденну, виснажливу, непоказну, негероїчну, скоріше, буденну боротьбу лікаря із чумою. Але в цій щоденній праці — боротьбі за кожну людину — справжній трагічний стоїцизм та героїзм.

II група. Дослідіть образ заїжджого журналіста Раймона Рамбера.

Робочі матеріали

Паризький репортер Рамбер, який мав за плечима багато пережитого, включаючи громадянську війну в Іспанії, опинився в епіцентрі чуми випадково. З Ораном його нічого не пов'язувало, десь далеко за морем на нього чекала кохана жінка, спокій, ніжність. «Вибратися будь-що, вибратися із цих чужих стін, із цієї пастки, поставленої долею», — розмірковує Рамбер, одержимий думкою тікати, незважаючи на карантин. Хоч лікар Ріє і розуміє Рамбера, говорячи, що «немає на світі таких речей, заради яких варто було б відвернутися від того, кого любиш», але не допомагає йому. Коли Рамбер усе-таки знаходить можливість вибратися з міста, він раптово відмовляється від наміру втекти й приєднується до роботи санітарних дружин, бо «соромно бути щасливому одному». «Я колись думав, що чужий у цьому місті і що мені у вас нічого робити. Але тепер, коли я бачив те, що бачив, я відчуваю, що я теж тутешній, хочу я того чи не хочу. Ця історія стосується однаково нас усіх», — зізнається Рамбер наприкінці твору. Автор підводить нас до висновку, що людина відповідальна за все, що відбувається навкруги, навіть якщо безпосередньо її це не стосується.

III група. Дослідіть образ Тарру.

Робочі матеріали

Син прокурора, Тарру відрікається від благополуччя, сімейного затишку, чудової кар'єри заради пошуку правди й справедливості. Спочатку він активно втручався в політику, і «не було такої країни в Європі», де б він не брався за зброю на захист знедолених: «Я думав, що те саме суспільство, де я живу, ґрунтується на смертних присудах, отже, борючись проти нього, я борюся з убивством». Але, приєднавшись до революціонерів і втягнувшись у громадянську війну, Тарру стикається з невблаганною жорстокістю. Одного разу йому доводиться бути присутнім під час розстрілу контрреволюціонера. «Ось тоді я й зрозумів, що принаймні протягом усіх цих довгих літ як був, так і зостався «зачумленим», а сам відчайдушно вірив, ніби саме із чумою і борюся. Зрозумів, що я, хай не безпосередньо, але засудив на смерть тисячі людей, що я

навіть сам сприяв тим смертям, схвалюючи їх і принципи, які неминуче тягли їх за собою». Юнак запитує себе: «Коли поступитись хоч раз, то де межа дозволеного?» Чи припустимо в ім'я будь-яких благ, нехай найбезкорисливіших і піднесених, що дають усім порятунок від страшних бід, переступати біблійну заповідь «не вбий»? Ставши свідком жахливої епідемії й поведінки людей, що потрапляють в межову ситуацію, Тарру з'ясовує для себе, що «кожний носить її, чуму, у собі», і ніхто не може зробити й кроку, не ризикуючи приректи ближнього на загибель. Тому «здоров'я, непідкупність, чистота — усе це продукт волі, волі, що не повинна давати собі перепочинку», — такого висновку доходить Жан Тарру, який разом із лікарем Ріє виконує роль оповідача. Інші персонажі роману про Тарру говорять як про людину невичерпно сердечну: «З ним можна говорити, бо він справжня людина. Все завжди розуміє». Характеризує Тарру і його діалог з Ріє, який запитав:

— А вас що спонукає вплутуватися в цю історію?

— Не знаю. Очевидно, міркування морального характеру.

— А на чому вони ґрунтуються?

— На розумінні.

«Наступного дня Тарру взявся до роботи і зібрав першу добровільну дружину, за прикладом якої мали створюватися інші».

IV група. Дослідіть образ священика Панлю.

Робочі матеріали

Учений-єзуїт отець Панлю постає в романі не просто служителем церкви, а й утіленням християнського світорозуміння. Для нього Творець воістину всевидящий та всеблагий, і, якщо він допустив чумну біду, то на те була Його воля. У своїх проповідях Панлю закликав заблудлих овець Господніх покаятися: чуму наслано на нечестивий град, що потонув у гріхах, це покарання, що очищає, перст, що вказує шлях до порятунку. «Божий перст відокремить чистих від нечистих, праведних від винних, він — зло, що веде в царство доброти. Від нього не захистить мирська медицина, обранцям слід довіритися провидінню».

Але чума ніби знущається з його тлумачень. Вона милує порочних і вражає безгрішних. Смерть безневинної дитини ставить під сумнів усю теологічну премудрість отця Панлю. Панлю великодушно жаліє «гріховних» смертних. Він долучається до боротьби з епідемією, самовіддано виконує найнебезпечніші доручення.

«Ми працюємо разом в ім'я того, що поєднує нас, — визнає атеїст доктор Ріє. — Я ненавиджу смерть і хворобу, ви це знаєте. І хочете чи ні, ми разом від них страждаємо і разом з ними боремося».

У другій проповіді святий отець наполягає на невблаганності одного з двох крайніх виходів: «Брати мої, час настав. Треба в усе увірувати чи все відкинути. Але хто серед вас зважиться все відкинути?» Він переконує і себе, і своїх парафіян, що «страждання дитини — гіркий хліб наш, але без цього хліба наші душі загинули б від духовного голоду».

Коли в самого Панлю з'являються ознаки зараження чумою, від відмовляється від лікування й гине.

V група. Дослідіть образ Жозефа Грана.

Робочі матеріали

Грана постійно переслідують невдачі, він до них уже звик. Він, коли це потрібно, береться до справи: «Чума тут, треба захищатися». Гран добровільно береться вести статистику епідемії і старанно виконує цю нескладну справу, оскільки за віком уже не був здатен на щось важче. І як не дивно, «Гран навіть більшою мірою, ніж Ріє, чи, скажімо, Тарру, утілював ту спокійну мудрість, що надихала дружини в їхній праці»; «Гран — і справді особа не геройська — став у ці дні ніби адміністративним серцем дружини».

Гран — недорікуватий дивак: не вміє скласти прохання, щоб просунутися по службі; не знаходить слів, щоб утримати дружину, і вона йде від нього, утомившись від убогого життя.Гран пробує себе в царині художньої творчості, але витрачає декілька місяців на те, щоб удосконалити одну-єдину, першу фразу рукопису. Позаштатний працівник мерії Гран уособлює образ «маленької людини» — дивакуватої, але чесної, що самовіддано виконує свою справу.

VI група. Дослідіть образ контрабандиста Коттара.

Робочі матеріали

Коттар — темна особа, контрабандист, коли б не чума, його б заарештували. Під час епідемії Коттар розбагатів. Коли епідемія чуми йде на спад, Коттар, передчуваючи погане, дедалі віддаляється від людей і «замикається у своїй дивакуватості»; одного разу ним цікавляться два чиновника, і він утікає від них. Отже, цей персонаж уособлює світ асоціальності, злочинності, бездуховності. (Можна провести паралель із головною героїнею твору Б. Брехта «Матінка Кураж і її діти».)

2. Повідомлення про результати роботи в групах, коментар учителя
3. Колективне складання схеми відповіді на проблемне питання
4. Евристична бесіда(презентація:чому персонажі по – різному ставляться до чуми)

V. Домашнє завдання

Який би вибыр зробили ви, Опинившись в Орані 194… року?

VI. Підсумки уроку

Інтерактивна вправа «Мікрофон»

Продовжте речення:

З героїв роману «Чума» найбільше враження справив на мене…

ТЕМА УРОКУ: ХУДОЖНІ ОСОБЛИВОСТІ РОМАНУ «ЧУМА», ЙОГО ФІЛОСОФСЬКИЙ ЗМІСТ. СИМВОЛІКА ЧУМИ.

Мета уроку: завершити роботу над змістом роману «Чума» Альбера Камю; активізація розумової діяльності; виховання нетерпимого ставлення до війни, етичне виховання; формування навичок художнього аналізу тексту.

Хід уроку

І. Актуалізація опорних знань

1. Робота в парах.

Прокоментувати поняття або вираз:

- Теорія екзистенціалізму;
- «Пограничная» ситуація;
- «...свобода і революція – речі не сумісні»;
- «Оран – місто безлике»;
- «Кожен носить її, чуму, в собі...»;
- «Стидно бути щасливим самому»;
- «Якщо чума сьогодні торкнулась вас, значить, прийшов час спам'ятатись…»;
- «Всі ми рівні перед смертю»;
- ...добре подумай перед тим, як здійснювати «благі» наміри;
- «Єдиний спосіб об'єднати людей – це наслати на них чуму»;
- відкриття життєвої істини;
- в певних умовах кожна людина опиняється в ситуації вибору;
- лікувати, а не рятувати – таке його (Ріє) правило;
- суспільне добро – це і є щастя кожної окремої людини;
- призначення людини в цьому світі;
- відкритий фінал роману.

Примітка: кожна пара отримує картку зі словами, які потрібно прокоментувати. На підготовку відповіді дається 1 хвилина.

2. «Мозковий штурм»

На дошці колективно складається «гронування» за темою «ЧУМА» (учні по черзі виходять до дошки, записують слово-асоціацію , дуже коротко дають пояснення).

(Очікування відповіді учнів):

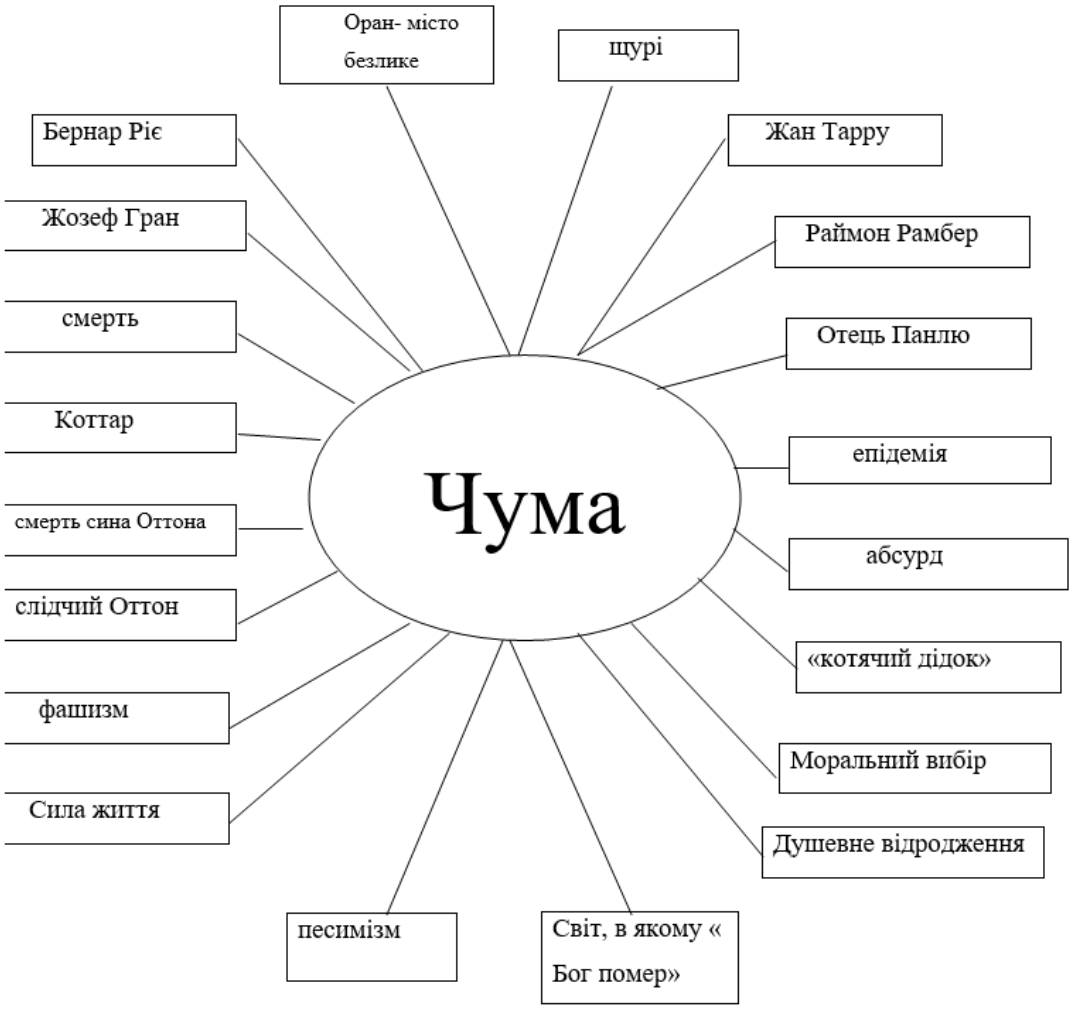

II. Усвідомлення матеріалу

1. Слово вчителя. На сьогоднішньому уроці ми спробуємо глибше вникнути у проблематику твору, розглянути його жанрові особливості і зрозуміти, в чому полягає його актуальність.

2. Робота в групах. Так як дія роману відбувається впродовж року, тобто це 4 пори року,учні роблять перекличку за принципом «зима – весна – літо – осінь» і займають місця за відповідними робочими столами. Кожна з груп отримує завдання для підготовки.

1 група. Символічний зміст роману.

2 група. Міфологічний зміст роману.

3 група. Жанр «роману - хроніки» і притчові особливості роману.

4 група. Образ автора, художній час і простір роману.

3. Презентація результатів роботи груп.

1 група. Символічний зміст роману.

- Філософська проблематика роману.
- Що таке чума?
- Як ви розумієте вираз «стан зачумленості»?

2 група. Міфологічний зміст роману.

- Для чого Камю знадобилось використовувати вигадану притчу або, як говориться в поданому в книзі епіграфі із Д.Дефо, «зображувати те, що дійсно існує, за допомогою того, що не існує взагалі?»
- Які ознаки міфології ви бачите в романі?

3 група. Жанр «роману – хроніки» та притчові особливості твору.

- Чому твір називають «романом – хронікою» ?
- Що таке притча? Чи є ознаки притчі в романі?

4 група. Образ автора, художній час і простір роману.

- Образ автора в романі.
- Особливості художнього часу і простору в творі

4. «Карусель»

Для проведення цієї частини уроку клас об'єднується у групи. Кожна з груп отримує аркуш паперу з наперед записаним запитанням.

Завдання: прочитати запитання, в групі сформулювати відповідь та записати її. Після цього групи міняються за годинниковою стрілкою аркушами, читають запитання та відповідь на нього попередньої групи, доповнюють та записують своє доповнення. Робота продовжується до тих пір , поки кожна з груп не отримає знову «свій» аркуш, ще раз перечитає запитання, відповіді та доповнення усіх груп, зробить узагальнення – висновок та занотує його. Презентують результати роботи представники кожної з груп , які вголос зачитують тільки написане на аркушах та своє резюме, не коментуючи їх. Для виконання роботи групам дається по 2 хвилини на заповнення кожного аркуша.

Запитання до «Каруселі» :

1. Як змінюється поведінка і настрій жителів міста впродовж роману?
2. Як ви розумієте слова: «…мікроб чуми ніколи не гине, ніколи не зникає, він може десятиліттями спати в закутках меблів або в купі білизни, він чекає свого часу в спальні, в підвалі, в чемодані…»? Чи погоджуєтесь ви з поданим твердженням?
3. Чи погоджуєтесь ви з думкою, якою розпочинає свою проповідь священик Панлю: «Браття мої, у вас біда, і ви її заслужили, браття»? Чому?
4. Журналіст Рамбер говорить: «Стидно бути щасливим одному». Чи погоджуєтесь ви з такою думкою? Чому?

ІІІ. Рефлексія

1. Індивідуальне написання сенканів.

Сенкан – п'ятивірш, написаний за схемою:

1 рядок – слово-тема, іменник;

2 рядок – 2 означення, прикметники;

3 рядок – 3 дієслова, що характеризують дію;

4 рядок – вислів із чотирьох слів;

5 рядок – висновок, синонім до слова- теми.

Учням пропонується упродовж 3 хвилин скласти сенкани. Зачитують – за бажанням.

Слова-теми для сенканів: «Життя», «Смерть», «Доброта», «Відповідальність».

2. «Незакінчене речення»

На закінчення уроку учням пропонується дуже коротко закінчити вислів: «Роман Камю «Чума» - це…»

Домашнє завдання.

Написати твір-мініатюру, який розпочинатиметься словами: «В певних умовах кожна людина опиняється в ситуації вибору…» або розгорнуту відповідь на запитання: Як ви розумієте проблему, сформульовану Тарру: чи можна стати святим без Бога? Що, на думку Тарру, складніше: бути святим чи бути людиною?

ТЕМА УРОКУ: КОНТРОЛЬНИЙ ТВІР ЗА ТЕМОЮ «МОДЕРНІЗМ» .

Мета: перевірити рівень знань за вивченою темою; розвивати творчі здібності;

прищеплювати прагнення досягти високих результатів.

Тип уроку: урок контролю знань, умінь та навичок.

Обладнання: картки з завданнями.

Хід уроку

І. Організаційний момент.

ІІ. Оголошення теми та мети уроку. Мотивація навчальної діяльності

Повторити вивчений матеріал

ІІІ. Робота над темою уроку.

1. Переглянути відео-інструкцію «Написання твору-роздуму»
2. Написати контрольний твір на одну із запропонованих тем

Проблема метафоричного світобачення в оповідання Ф. Кафки «Перевтілення» або

«Проблема вибору людини в межовій ситуації та особистої відповідальності за цей вибір у романі «Чума».

ІV. Підбиття підсумків уроку

V. Домашнє завдання.

Прочитати С. 57-62, виконати завдання 6, С. 64.

Індивідуальні завдання - підготувати інфографіку «Авангардизм і його основні течії» (підручник, С. 52-55), ментальну карту «Гійом Аполлінер. Життєвий і творчий шлях» (підручник, С. 57-60), меседж «Каліграми», віршокартинки до поезій «Міст Мірабо», «Зарізана голубка й водограй»*.